

Državni zbor.

Adresni razgovor.

Nekaj je bilo običajno, da je zbornica poslancev odgovorila cesarju na njegov pozdrav z posebno adresno. Toda ne leta 1891, ne 1897 se ni mogla zbornica več zediniti na skupni odgovor na cesarjeve besede. Tako je bilo tudi letos. Poljaki, Čehi in drugi Slovani z katoliškimi Nemci vred so predlagali tako skupno adresno; a nujni predlog, ki ga je Javorski stavil v ta namen, ni dobil dvetretinske večine. Glasovalo je za predlog 175, proti 150 poslancev; ta večina pa je bila premajhna. Nekaj veselega je pa vendar pokazalo to glasovanje: stara desnica drži zopet skupaj. Opazovalo se je, da so bili levčarji osupnjeni radi te zveze. Sklenilo se je pa, da se v imenu cele zbornice njeni predsedniki zahvalijo presvitlemu cesarju za njegove besede, da obljubijo, da hoče zbornica res delati in da cesarju izrazi čut vdčnosti in spoštovanja. Pri tej priložnosti je govorilo mnogo poslancev od vseh strank. Oglasil se je tudi načelnik slovanskega centra dr. Šušteršič ter med drugim zahteval, naj se napravi mir med narodi s tem, da se vsakemu podeli ravnopravnost; naj se skrbi za versko-nravno vzgojo mladine, kakor je obljubil prestolni govor; pred vsem pa, naj se izvedejo one postave, katere je vlada obljubila v blagor kmetškemu ljudstvu. V prestolnem govoru se je napovedalo, da se imajo vpeljati kmetške zadruge. Petokrat je vlada že predložila ta predlog, a vselej so ga znale skrivne moči zopet odstraniti. Če bi pa državni zbor ne hotel delovati, naj pa vlada nikar ne pozabi, storiti to, kar bo v blagor kmetijskemu ljudstvu, delavcem in obrtnikom. Neopravičeno bi bilo namreč, da bi silo trpelo ubogo ljudstvo radi tega, ker ta ali ona stranka razbija tukaj v zbornici. Če nočejo ti poslanci delovati, ki so izvoljeni na podlagi sedajšnje volilne postave, naj pa vlada vpelje enake direktne volitve. Tu bojo pa izvoljeni možje, ki bodo vneti za blagor ljudstva. Ker so v slovanskem centru zastopani poslanci kmetških skupin, je ta govor ravno za kmetško ljudstvo jako važen.

V seji 12. februarija je izjavil ministerski predsednik, da ni res, kar pišejo časniki, da bi nameravala vlada v kratkem poslati zbornico na počitnice, da se le izvolijo delegacije in kvotna deputacija. Dr. Körber temu odločno oporeka. Vlada želi, naj se pretresa državni proračun in se posvetuje o drugih važnih rečeh.

in nemških virov samih. Poročali bomo le tako, kar se priznava splošno.

Germanska dežela je pusta in mrzla; samo jo videti že, užalosti človeka, kdo bi pa hotel v njej bivati? Rimljani so, prišedši do Rena, ob tej reki začeli saditi črešnje, a sad ni dozorel. Zemlja je večidel pokrita s temnimi gozdovi, v prvi vrsti hrastovimi, in pustimi močvirji. O obdelovanju zemlje jako malo sledu; le tuintam nekaj ovsja, ječmena in rži.

Kakor je podnebje ostro, tako so tudi prebivavci neomikani, surovi, divji. Mnoga plemena nimajo stalnih bivališč, ampak se vlačijo s kraja v kraj, živč o tem, kar jim prihaja v pest; ostala pa se držijo izvoljenih zemljišč. V teh-le se ljudstvo deli v štiri razrede: v plemenitnike, svobodnike posestnike, svobodnike neposestnike in sužnje.

Za opravek, ki je moža dostojen, se smatra pri njih le boj s človekom in zverino, in zato sta vojska in lov njih glavna ali pravzaprav edina posla. Prosti čas se izpolnjuje z lenovanjem, popivanjem in kockanjem; mladeniči gredo, tudi iskat plemen, ki se ravno vojskujejo. S trudom in znojem si to pridelati, do česar se more priti krvnim potom, se smatra za lenobo, zemljo obdelovati za nečastno. Ta posel opravljajo ženske, starci in sužnji. Ker

V isti seji je predložil finančni minister Böhms Bawerk državni proračun za l. 1901. ter ga pojasnjeval v dve urnem govoru. Tri leta sem že ni odobrila zbornica državni proračuna. Skupni stroški za leto 1901 so proračunjeni na 1.641.162.000 K, dohodki na 1.641.997.000 K, prebitok bi znašal 834.000 K.

V seji 12. februarija so vložili poslanci slovanskega centra predlog, naj se podpravi notarijat. Notarji baje sami želijo podržavljenje, kmetškemu stanu bi pa to tudi ugajalo, da ta pisma, katero zdaj izdelujejo notarji, izsujejo brezplačno državni uradniki.

Poslanci Berks, Žičkar, Pfeifer in dr. Gregorič so vložili nujni predlog, naj vlada zdatneje podpira obnovljenje po trtni uši pokončanih vinogradov.

Poslanec Pfeifer v družbi z vsemi člani slovanskega centra predlaga spremembo postave zastran osebnega dohodninskega davka, potem naj država podpira streljanje proti toči, naj se odpravi tako imenovan vinska klavzula z Laško.

Poslanec Žičkar predlaga, naj država pri pomore občini Nimno pri Rogatcu, da se reši preteče lakote.

Dr. Šušteršič in tovariši predlagajo zakonsko uravnavo kartelov. Razni špekulanti se zvežejo in dogovorijo, po kateri ceni bojo kupovali razne pridelke. Poljedelec trpi pri tem grozno škodo.

Dr. Šušteršič v družbi z ostalimi člani slovanskega centra predlaga, da pri avstro-ogrski nagodbi, pri uravnavi avtonomnih carinskih tarifov in pri novih trgovinskih pogodbah z vnanjimi državami vlada obrača vso pozornost na poljedelske koristi.

Politični ogled.

Zastopniki avstrijskih mest z lastnim statutom imajo dne 23. in 24. t. mes. na Dunaju skupno posvetovanje. Govorilo se bo o oškodnini obehinam za dela v prenešenem delokrogu, domovinskem zakonu in o pristojbinski noveli.

Vojska v južni Afriki. Buri zmagovito prodirajo proti jugu v kapsko kolonijo. Burski general Dewet je razdril že na dveh mestih železnico, ki veže Kimberley in Kapstadt. Spremlja ga 1200 Burov z več topovi. General Botha se z močnim oddelkom bliža natalški meji in je namenjen proti Durbanu, oddelek Burov pa se nahaja še na portugalskih tleh in preti napasti pomorsko mesto Lorenzo Marquez. Angleške čete se zbirajo

se prideluje le bore malo, neprestano med seboj pa tudi pri sosedih ropajo.

Domače živali imajo, in sicer konje, goved, ovce, svinje in kokoši.

Stanujejo posamez, ne v vaseh, kam-li v mestih. Stanovanj ne zidajo, ampak je sestavljajo iz neotesanih brun, ne gledaje na lepoto; tudi si izkapljejo jame, ki je pokrivajo z gnojem, da v njih po zimi bivajo in shranjujejo zrnje. Krasijo si stanovanja z lobanjami ubitih sovražnikov, razpostavlja je v dolgih vrstah po tramovih, policah in skrinjah.

Borna je tudi njih obleka. Telo si pokrivajo z živalskimi kožami, nosijo pa ali kratke plašče, ki je spenjajo z zaponi ali s kakim trnom, ali pa tudi samo kratke predpasnike. Ob ognju so navadno nagi. Ženske se oblačijo ravno tako kakor moški. Obleka dela le razliko med bogatini in reveži. Prvi nosijo tesno obleko, ki se prilaga telesu, vendar se njih žene tudi oblačijo v platno, ki so mu vtikane bagrene pase.

Za hrano jim pred vsem služi meso in sicer divjačina, kakor ono od domačih živali; posebno priljubljena je konjina; uživajo pa tudi ovseni močnik, usedenico (kiselino) in sir. Pijejo navadno ol (pivo), ki je opojen in se kuha iz ječmena ali rži, v revnejših krajih tudi iz hrastove skorje, zra-

ponajveč okolu Pretorije, Kronstadta, Bloemfonteina ter johannesburških zlatih rudnikov, objednem pa stražijo manjši oddelki najvažnejša železniška središča.

Srbski razkralj Milan je bil s kraljevsko častjo pokopan dne 16. t. mes. v Krušedolu na Hrvaškem. Vendar je bil pogreb žalosten. Udeležba ni bila velika. Tudi sina kralja Aleksandra ni bilo k pokopu. Različno se razlaga, zakaj ni prišel sin k pogrebu očeta. Nekateri trdijo, da so ga odvrnili kraljica Draga in ministri, ker Milan ni bil vreden, da se njegovega pokopa udeleži srbski kralj. Drugi zopet trdijo, da Aleksander sam rad ni šel, ker je bil hud, da avstrijska vlada ni pripustila, da se pokoplje Milanovo telo na Srbskem. Naj bo kakor hoče, lepo na vsaki način ni, ako se sin ne udeleži pokopa svojega očeta.

Nemška cesarica vdova bo umrla. Bolezen nemške cesarice - vdove Friderike je vodenica združena z boleznijo na ledvicah, ki je skoro gotovo rak. Katastrofe ni mogoče preprečiti. Nemški cesar biva v bližini svoje matere.

Nemški prestolonaslednik se zaroči. V najkrajšem času se izvrši zaroka nemškega prestolonaslednika s princezino Evo Batenberško.

Dopisi.

Iz Cirknice pri Mariboru. (Šentiljskim mladeničem!) Vremena se bodo ziasnila, in lepše zvezde kot do zdaj sijale! To Prešernovo prerokovanje upamo, da se bodo izpolnilo tudi v tukajšni župniji. To se je pokazalo posebno na zborovanju v nedeljo dne 10. febr. Naši vrli slovenski, zavedni mladeniči so z velikim veseljem pristopali kot udje k bralnemu društvu, nekateri izmed njih, kateri še dozdej niso naročeni na »Slov. Gospodar«, so tudi z veseljem postali naročniki našega v vseh zadevah prekoristnega lista. Vrli mladi prijatelji! Kličemo vam: Le tako naprej, kdor se ni ud bralnega društva in naročnik »Slov. Gospodarja«, naj posnema svoje prijatelje, kateri kot novi naročniki z velikim veseljem pričakujejo ta velepomembni list. Kateri si pa tega lista ne morejo naročiti, pa zopet nestrpnno pričakujejo zaželjenega časa, ko morejo v bralni sobi si poiskati knjige in časnike, iz katerih zajemajo zavednost, katera je nam sploh v razmerah sedanjega časa neobhodno potrebna. Imamo sicer nasprotnike, pa ne bojimo se njih, ako bomo složni, nam ne morejo nič

ven njega pa tudi medico, ki jo pripravljajo iz vode in medu divjih čebel; udomačenih ne poznajo. Opijanijo se mnogokrat, toda noč in dan pijančevati, Germana ne sramoti. Če si v pijanosti pridejo navskriž, ne ozmerajo se mnogo, ampak prepri poravnajo z ranami in ubojem. Piva se iz bizonovih ali turovih rogov, kaj rado pa tudi iz lobanj ubitih sovražnikov, ki, pritrjene na podstave, služijo prav kakor čaše.

V germanska nebesa pride le tisti, ki ali v boju pade, ali vsaj umrje za rano, ali ki se pri bogosluzju kot žrtev zakolje, ali v osveti ubije, ali pa sam umori; kdor umrje »na slami« vsled hiravosti, boleznii ali slabosti, sploh naravne smrti, pride v pekel, kjer je tema, mraz in večna žeja. Ako je oslabelemu starcu, ki bi rad prišel v nebesa, umreti, peljejo ga venkaj k žrtveniku, kamor ga spremijo žena in nekateri sužnji. Tam se mu s kijem glava razbije, istotako se nato stori z njegovimi spremljevalci.

Čez vse grozno pa je germansko bogosluzje. Žrtvujejo se poleg domačih živali tudi ljudje, in človeške žrtve so celo posebno priljubljene. Glave konjske in človeške se po svetih logih kot okrask obesaajo na drevesa, pod katerimi bingljajo tudi cela človeška okostja. Žrtve opravljajo Germanom svečeniki in svečenice; te-le prerezujejo žrtvam grla